

Forslag fra en Mand, der ikke er Jurist, og Lovforslaget berører saadanne Punkter, som ere Mangle i Samfundet mindre behagelige at se berørte, har jeg aldrig hørt det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rindestad), mangle, som den, der sagde, at det var umuligt, at der kunde komme Noget ud af et Lovforslag med et saadant Grundlag. Dette har jeg sandelig ogsaa i Dag ventet mig, før jeg hørte det. Men hvad der dog forunder mig, er, at det ærede Medlem fra Kjøbenhavn sagde, at der havde udvillet sig en Praxis fra Administrationens Side, der gik i den Retning, som mit Lovforslag her vil have. Naaret fast ved Lov, og dette kunde, han finde retfærdigt; men naar det blev Lov, saa var det ikke retfærdigt. Det er dog befremdeligt, at det, der kan være retfærdigt, naar det udsæes af Administrationen, ikke er retfærdigt, naar det bliver bestemt ved Lov; det er dog en underlig Kærdom. Jeg vilde tillade mig, for maaste at afskjære nogle Deklamationer om Forslagets Umodenhed, saaledes som vi hørte fra det modne Medlem fra Aarhus Amts 2den Valgkreds (Mørk), at bemærke Følgende: Min Stilling i dette Thing er saa isoleret, at det vilde være i høi Grad sangvinskt af mig at forvente, at fordi jeg gjør et Lovforslag, det da strax skulde fare som en Raket gjennem dette Thing, og blive vedtaget. Nei, mine Herrer! jeg kender godt min Stilling; men jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det er en Ret for en Folke-tingsmand baade at fremsætte Spørgsmaal, til Regjeringen og at gjøre Lovforslag. En Del af det, som jeg kan naae ved at være fremkommen med mit Lovforslag i denne Samling, kunde jeg meget godt have opnaaet ved en Forespørgsel til Regjeringen. Jeg kunde saaledes mulig, hvis Regjeringen vilde svare, have faaet dens Mening at høre om denne Sag; men her er et Andet, som jeg ikke derigjennem kunde faae Noget at vide om, nemlig hvorledes Thingets Stilling dertil vilde være. Jeg ønskede at faae begge Dele at vide, navnlig ogsaa, hvorvidt Thinget vilde gribe Sagen med Belivillie. Derfor, dette maatte blive Tilfældet, er jeg overbevist om, at forsaavidt Regjeringen skulde sætte Pris paa dette Things Mening i det Hele — det er jo rigtignok blevet tvivlsomt i den senere Tid — vilde der mulig fra dens Side i Tide blive gjort et Skridt til at afhjælpe Vanfærligheder, som dels ere til Stede, og som dels Enhver kan forudsæ, maa komme tilskede i en større Grad, dersom der ikke gjøres noget Gjemninggribende i denne Henseende. Se saaledes, mine Herrer! har jeg betragtet denne Sag. Jeg skal meget gjerne indrømme, at dette Værk er usfuldkomment; dette har jeg ligesaa godt Die for som det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds. Naar dette ærede Medlem for Resten ikke havde Andet at sige end en Bemærkning om, at Husly og Bolig ere to forskjellige Udtryk, som han ikke syntes kunde betyde det Samme osv.,

saa forekommer det mig, at det var noget meget Ubetydeligt at fremheve. Det ærede Medlem var jo enig med mig i, at det var, ønskeligt, at der blev taget Forholdsregler i denne Retning, og det glæder mig, at jeg altsaa har hans Støtte med Hensyn til Sagen selv. At vi en Gang kunne faae et Forslag, der ogsaa vil tilfredsstille ham, som dog er saa nøielseende med Smaa Ting, er altsaa Noget, som jeg allerede har et sikkert Haab om efter de Udtalelser, hvormed han er fremkommen. Det forekommer mig, at der dog maa være en vis Trang til en saadan Lov, og dette er jo det Væsenlige. — Dersom Forholdene ere saaledes, som det ærede Medlem antydede, nemlig at det er sandsynligt, at der ikke er Boliger, hvori man kan skaffe saadanne husvilde Folk Bopæl, hvis Noget melde sig. Hvad er da naturligere, end at Kommunen opretter saadanne Boliger, som den, hvis der ikke er tielbliffelig Trang til deres Benyttelse kunde anvende paa anden Maade i Kommunens Tjeneste, saaledes at de kunde evatueres, naar der blev Trang til dem. Dette kunde den efter min Overbevisning, naar den har sig rigtig ad, gjøre uden noget virkeligt Tab for Kommunen. Naar, der nu skulde melde sig Noget, som vilde have en saadan Bolig, og der ingen Bolig var, hvad skulde man saa gjøre, spørger det ærede Medlem. Ja, saa maatte man gjøre, hvad man altid gjør i Verden; man hjælper sig saa godt man kan i en snever Bending. Dette svar har jeg til det ærede Medlem i saa Henseende, og denne Indvendning fra ham kan ikke bevise, at Lovforslaget ikke er nødvendigt. Tvertimod, hvis han forudsætter, at en saadan Tilstand kunde indtræffe, saa er det netop nødvendigt, at der tilveiebringes Boliger, hvor saadant Husly kan findes. Det ærede Medlem er misforstodt med, at jeg ikke har givet mit Forslag en videre Udfærdning, men har indskrænket det til at angaa gifte Haandværkere og Arbeidsmænd, der ere 25 Aar gamle, og have været 1 Aar i Byen. Det forekommer mig tvertimod, at man maa erkende, at det er rigtigt ikke strax at gaa for vidt med slige Fordringer, at man ikke lader dem være aldeles ubegrændsede. — I Anledning af det Foredrag, vi hørte af det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 3die Valgkreds (S. Madsen), som dog ogsaa mente, at et Forslag som det foreliggende kunde have sin Nytte, skal jeg tillade mig at bemærke, at jeg aldrig kunde gaa saa vidt, at jeg vilde være med til at tvinge en Kommune til at bygge Bygninger for Jernbanearbejdere, der for en ganske kort Tid komme til Stede i denne Kommune, for at arbejde paa en Jernbane. Dette forekommer mig at være at gaa for vidt. At der, som det ærede Medlem sagde, kunde træffes andre Foranstaltninger f. Ex. en Oprenskomst med dem, der anlægges Banen, er en ganske anden Sag; dermed kunde jeg godt samstemme. Men at lade Kommunen blive den, der udredede Noget i saa